A°. 1833. N°. 74.

ZONDAG DEN 15den SEPTEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

Den 14 September 1833.

Alzoo de navolgende personen zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben vervoegd, met verzoek om te mogen verkrijgen *Brieven van Manumissie*, voor de na te melden Slaven; te weten:

PHILIP FRANÇOIS ZIEGESAR, voor den Slaaf FRANS; hem in eigendom toebehoorende.

LODEWIJK JOHANNES MEIJERHOFF, in qualiteit als Executeur en Erfgenaam des Boedels van wijle FRANCINA van BOSSÉ, voor de Slavin FANNY; gemelden Boedel in eigendom toebehoorende.

LODEWIJK JOHANNES MEIJERHOFF, in qualiteit als voren, voor de Slavin AMIMBA of WILLEMIJNTJE en haar zoon JOHANNES LOUIS DIJER; gemelden Boedel in eigendom toebehoorende.

HERMANUS JOHANNES LUBBERTS, voor den Slaaf HERMANUS; hem in eigendom toebehoorende.

ALEXANDER CORNELIS SCHUT, voor de Slavin CLARINDA en haar zoon ALEXANDER; hem in eigendom toebehoorende.

GEORGE KÜSTNER, voor de Slaven GEORG en KAREL; hem in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, zulks algemeen bekend te maken, en een iegelijk, die eenig regt of pretensie op gemelde Slaven mogten sustineren, op te roepen, om binnen den tijd van *drie* weken, nadat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare Dagbladen zal zijn geplaatst geweest; van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

POST-KANTOOR.

Tot narigt van het Publiek dient, dat de Schoener *Aurora*, gevoerd wordende door Kapitein F. FERNANDES, deszelfs Brievenzak voor *Curaçao* bestemd, zal sluiten op Dingsdag den 17den dezer, des namiddags om *een* ure.

Paramaribo den 14 September 1833.

De Tweede Commies ter Gouvernements Secretarij belast met de waarneming der Posterij,
A. P. TIRION.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 9den dezer, de Fransche Schoener *l'Albe*, Kapt. M. GLAIMO, van Cajenne.

Den 12den, Z. M. Brik *de Zwaluw*, Kommandant A. TAMM, uit Nederland, laatst van de kust van Guinea.

Idem, de Bark *Harriet*, Kapt. P. D. CORBIERRE, van St. Eustatius; Passagiers: *Elisabeth Beaks* en *Elisabeth Holtkamp*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, 16 *Julij*. In de *Leipziger Zeitung* leest men het volgende berigt uit Töplitz, dd. 6 Julij: Koning Karel X staat op het punt van ons met zijn gevolg te verlaten; misschien reist hij reeds overmorgen af. Door jicht en ouderdom verzwakt, zag men hem zelden elders dan in de Kerk; des te meer vertoonde zich daarentegen de dertienjarige Hertog van Bordeaux, een welgemaakt jongeling van buitengewone levendigheid en behendigheid. Hij bemint het schermen en te paard rijden verre boven alle andere oefeningen, en schijnt groot vermaak in zijne bestemming tot den krijgsdienst te vinden; hij heeft hier onderscheidene blijken van moed en vastheid van wil gegeven. De uitstekendste persoon naast den Koning is de Hertog van Blacas, wiens getrouwe verknochtheid aan zijnen meester des te prijzenswaardiger is, daar hij geheel van zijn hem overgebleven vermogen leeft en misschien ook nog daar mededeelt, waar zich de behoefte doet gevoelen. Men zegt hier algemeen, dat de ex-Koning een slot tusschen Töplitz en Praag betrekken en zoo lang bewonen zoude, tot dat de koop van een paleis te Grätz, waarover thans onderhandeld wordt, gesloten zal zijn. Zoo veel schijnt zeker te zijn, dat hij in het vervolg niet meer op den Hradschin te Praag wonen zal. Van het grootmoedige onthaal, waarmede Châteaubriand bij deszelfs laatste bezoek te Praag, door Karel X werd ontvangen, en waar deze hem de verzekering gaf, dat hij al het hem door Châteaubriand toegevoegde onregt, en zelfs het *roi parjure* vergeven en vergeten had, verhaalt men hier de meest belangwekkende bijzonderheden. In de hoofdzaak echter, om namelijk de verzoening der Hertogin van Berry te bewerken, zoude Choteaubriand niet geslaagd zijn.

Extrakten uit de Belgische Dagbladen van 18 Julij.

Journal de la Province de Liège: Belgische en Hollandsche Kommissarissen, hebben zich den 12den dezer maand te Zonhoven, (tusschen Hasselt en 's Hertogenbosch) vereenigd; de Belgische Kommissarissen waren de Heer Wilmar, Kolonel der genie, en een Luitenant-Kolonel van wege de Hollanders was er een Kolonel en een Majoor.

Het schijnt dat zij des avonds gescheiden zijn zonder dat hunne zamenkomst eenig uitwerksel hebbe gehad, en dat zij voornemens waren van hunne respective gouvernementen instruktien te vragen.

Stellig kent men het doel dezer bijeenkomst niet; het gerucht heeft zich verspreid dat hetzelve bestond in het vaststellen der grenscheidingen tusschen beide landen; anderen beweren dat het was om den militairen weg tusschen Maastricht en 's Bosch vast te stellen en de vrijheid der gemeenschap te regelen.

Volgens anderen zoude er alleenlijk gehandeld worden om de dorpen op Belgisch grondgebied te bepalen, waar de, ter vernieuwing van het garnizoen zich naar Maastricht begevende, Hollandsche troepen zouden overnachten.

Extrakten uit de Parijssche Dagbladen van 14 en 17 Julij.

Sedert het bezoek van den Graaf Pozzodi-Borgo bij den Koning, zijn er verscheidene koeriers naar Madrid vertrokken. Er schijnt eene overeenkomst tusschen Rusland en Spanje gesloten te zijn, om Don Miguel te ondersteunen.

— Men schrijft uit Londen: Wij vernemen uit eene zekere bron, dat de Fransche Regering aan ons Ministerie eene mededeeling van het hoogste belang nopens de zaken in Portugal gedaan heeft; zoo lang Engeland niet gemeend heeft de erkenning van Donna Maria als Koningin van Portugal openbaar te maken, heeft zich Frankrijk, uit achting voor onze Regering en door deszelfs opregt voornemen om gezamenlijk met Engeland te handelen, er zich van onthouden; maar eene nieuwe omstandigheid heeft dezer dagen plaats gehad, welke Frankrijk, tegen deszelfs wil aan, noodzaken zal voor eigene rekening te handelen.

De Maarschalk Bourmont, een Karlistisch Generaal, zich in dienst van Don Miguel begeven hebbende, zoo is het voor de Fransche regering geheel onmogelijk geworden, onzijdig of onverschillig in den oorlog van Portugal te blijven, te meer daar zoo als er alle reden bestaat om te vermoeden, deze zaak zich met de Karlistische komplotten in Frankrijk zoude kunnen verbinden. Lodewijk-Philips heeft bij gevolg aan onze regering te kennen gegeven dat hetgeen tot op dit oogenblikkelijk stilzwijgend geschied was, thans voor hem eene noodzakelijkheid geworden was, en dat hij besloten heeft Donna Maria als Koningin van Portugal *jure* en *facto* te erkennen. Hij hoopt dat Engeland zich met hem in dit besluit vereenigen zal.

— Men berigt uit Madrid dd. 4 Julij: Onze hoofdstad blijft steeds kalm en rustig, maar dit schijnt minder het geval te zijn in de steden, welke zich op de grenzen van Portugal bevinden, waar de Carlistische partij zich zeer hevig beweegt en allerlei bijstand aan Don Miguel zendt; de Infant Don Carlos, welke Portugal nog niet verlaten heeft, en hetzelve waarschijnlijk niet verlaten zal dan om naar Spanje terug te keeren, onderhoudt met dit land eene levendige briefwisseling, en wij weten stellig, dat er te Burgos een permanent committé is, hetwelk met de voornaamste steden in de provincien in betrekking staat.

— De politiek der *Gazette de France* is in eene plotselinge bui uitgebarsten. Na sedert drie jaren onafgebroken verkondigd te hebben dat wij zonder oorlog zouden blijven, discht dat blad heden de volgende zinsnede op:

»Thans is alles veranderd, en wij kunnen verzekeren dat de coalitie tegen de revolutie werkelijk bestaat, en met ieder oogenblik kan zij zich in beweging zetten. Het tijdstip daartoe hangt enkel af van de Engelsche zaken, en de Engelsche zaken nemen eene vaart, die hetzelve spoedig zal kunnen aanbrengen."

— Vóór eenigen tijd had een Parijsch winkelier een paket op de post gedaan, met het opschrift: »inhoudende zes shawls." Het paket raakte zoek, en de afzender bewees dat er zes kaarmieren-shawls, ter zaamgevatte waarde van 5608 francs in waren vervat geweest, welke som hij dan ook van het postkantoor als schadevergoeding terug eischte. De postdirectie wilde echter slechts de waarde van zes ordinaire Fransche shawls vergoeden; het kwam tot een proces en de regtbank van koophandel besliste in het voordeel der post-administratie. Deze uitspraak is echter door het hof van cassatie vernietigd geworden, met de verklaring dat het post-beheer de aangegevene *volle* waarde verpligt is te betalen voor goederen die op de post besteld en verloren gegaan zijn, ook dan zelfs wanneer de waarde niet uitdrukkelijk buiten op de paketten is aangeduid.

(*Nieuwe Amsterd. Court. en Alg. Handelsb.*)

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 10 *Julij*. Uit Berlijn 1' Julij, wordt, naar het schijnt van eene zeer goed onderrigte zijde, geschreven, dat de portugesche aangelegenheden aldaar bekommering baarden, en dat het pruissische kabinet al het mogelijke aanwendde, om eene verzoening tusschen *D. Pedro* en *D. Miguel* te weeg te brengen, of ten

minste het engelsche bestuur tot het in-achtnemen der strengste onzijdigheid te bewegen. Ook werd door de pruissische regering bij het fransche ministerie aangedrongen op het beteugelen van de woelingen der zoogenaamde revolutionaire propaganda. De briefschrijver merkt te dezen opzigte aan, dat de fransche regering in haar eigen Rijk de revolutionairen niet in toom kan houden, en dat men het haar dus niet kwalijk moet nemen, dat zij in vreemde landen aan die lieden den teugel viert; doch hij meent, dat die regering toch in ieder geval zich zelve gelijk konde blijven, en niet den eenen dag in den koningsgezinden en den anderen dag in den republikeinschen zin behoorde te handelen. Vooral beklaagt hij zich over de diplomatieke tusschenkomst, welke het fransche ministerie zich veroorlooft ten aanzien der zaken van het duitsch-verbond, en over de verregaande onkunde, welke het bestuur aan den dag legt omtrent de inwendige betrekkingen en regten van dat verbond. Hij meldt verder, dat men zich wel verzet heeft tegen de vertogen van den minister *de Broglie* betrekkelijk de duitsche aangelegenheden, doch dat zulks niet helpt, vermits de *doctrinaires* in de hoogste mate de kunst verstaan, om iemand met woorden te vrede te stellen, zonder overeenkomstig die gegevene verzekering en te handelen. (*Haarl. Courant.*)

ADVERTISSEMENTEN.

UITGAANDE REGTEN.

De Administrateur van Financien, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de prijs, waarnaar de Uitgaande Regten, der gedurende het *vierde* kwartaal dezes jaars, dezer Kolonie uit te voeren SUIKER, zullen geheven worden, is bepaald op (7) *Zeven* Centen per pond Amsterdamsch gewigt.

Paramaribo den 14 September 1833.

De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

(37487) De Mulat JOHANNES, weleer behoord hebbende aan den Heer W. VAN UIJTRECHT, en thans aan de minderjarige Kinderen van wijlen M. D. SCHMIDT, zich geabsenteerd hebbende, wordt een ieder *gewaarschawd* hem niet op te houden of schuilplaats te verleenen; zullende het gewone *vanggeld* worden uitgereikt aan dengenen, welke hem ter Weeskamer terug brengt, of voldoende aanwijzing van zijn verblijfplaats kan doen.

Paramaribo den 13 September 1833.

C. A. FISCO,
2de Commies.

(37460) De ondergeteekende gister morgen zijne Portefeuille verloren hebbende, waarin onderscheidene Brieven en Papieren (voor hem van de grootste waarde, doch voor anderen van geen belang), benevens eenig Geld; verzoekt ten minzaamste aan den vinder, dezelve aan hem terug te geven, of, bij aldien deze niet bekend wil zijn, te zenden; kunnende dezelve des verkiezende zich het Geld toeeigenen, hetwelk ongetwijfeld eene ruime belooning zal uitmaken.

Paramaribo den 31 September 1833.

G. VAN POLEN HULLEMAN.

(37478) De ondergeteekende is voornemens met deszelfs Echtgenoote en Zoon, per het Schip *Catharina Anna Helena*, Kapt. P. H. BOS, de Kolonie te verlaten.

Paramaribo den 14 September 1833.

A. VAN GELDER Hz.

(37472) Kapt. C. A. T. CORDUA, voerende het Schip *Zorgzaamheid*, — voorzien van eene blanke polis tegens 3 pCt., is van voornemen, in plaats van 20 September, tegens ultimo October e. k., naar *Amsterdam* te vertrekken; — recommandeerd zich aan Heeren Planters en Kooplieden ter inlading van KOFFIJ en KATOEN.

Paramaribo den 14 September 1833.

VERHAAL VAN EEN OOGGETUIGE, BIJ DE OP WOENSDAG DEN 11den DEZER PLEGTIG GEVIERDE PRIJS-UITDEELING.

Het feest der openbare Prijs-uitdeeling, dat in deze volkplanting met meer dan gewonen luister gevierd wordt, hetwelk ik nimmer verzuimde bij te wonen, en hetwelk telken reize op mijn hart eenen diepen indruk maakte, zou heden weder plaats vinden. Hartelijke belangstelling deed mij al vroeg mijne woning verlaten om den statelijken optogt der kinderen, onder het geleide hunner onderwijzers, naar het ruime en tot deze feestviering uitnemend geschikte Kerkgebouw der Moravische Broeder-Gemeente, van nabij te aanschouwen. Treffend, inderdaad, was dit gezigt. Zes scholen, te zamen meer dan zes honderd leerlingen tellende, zag ik in goede orde, paarsgewijze, derwaarts opgaan. Blijde hoop en bange twijfel waren op veler kinderen gelaat geteekend. Daarna trad ik zelf het tempelgebouw binnen. Het midden of ruim der kerk, was geheel door de kinderen ingenomen. Voor den predikstoel, alwaar de Commissie, uit vijf leden bestaande, hare zitting moest nemen, stond eene tafel op welke de Eereprijzen, sierlijk waren geplaatst. Regtsaf, zaten Zijne Excellentie de Heer Gouverneur Generaal, Echtgenoote en gevolg, alle Burgerlijke en Militaire Autoriteiten, de Kerkenraden der onderscheidene Godsdienstige Gemeenten; en linksaf, eene aanzienlijke vrouwenschaar. Het overige deel der kerk, ook de twee bovengallerijen waren door eene ongemeen talrijke menigte van aanschouwers digt bezet, hetwelk alles een treffend gezigt opleverde, te indruk makender, door dien de algemeene belangstelling groot, en de bijzondere verwachting van ouders en kinderen, zeer gespannen was.

Te half 9 ure, bij de intrede der School-Commissie, opende een door heeren liefhebbers der Muzijk vrij wel bezet Orchest, de plegtigheid. De voorzitter Mr. H. R. HAJUNGA, beklom inmiddels het spreekgestoelte, en noodigde, na eene allezins gepaste voorafspraak, de leerlingen van de school des Hoofd-onderwijzers uit, tot het aanheffen van eenen lofzang aan den groo ten Schepper des Heelals. Dit schoone driestemmige lied, door een zestigtal kinderen welluidend en krachtvol gezongen, en door het Orchest begeleid en ondersteund, stemde veler harten tot stille vreugde en de hartelijkste deelneming. De spreker betoogde vervolgens, dat geen offer den ouderen te zwaar moet zijn, wanneer dit het welzijn hunner kinderen geldt, sprekende met des te meer warmte over het smartelijke eener geheele verwijdering van geliefde panden tot verkrijging van hooger wetenschappelijk onderwijs, daar hij dezelve nog kortelings, bij de overzending van zijnen eenigen zoon naar het Moederland had moeten ondervinden. Na geöindigde rede, maakte het Orchest eene aangename verpozing. Vervolgens betrad het lid D. JANSEN EIJKEN SLUTERS het spreekgestoelte, en gaf der vergadering een beknopt en zakelijk verslag van den staat der schoolen en de bevindingen der Commissie, inzonderheid bij de laatste vergelijkende school-examina; terwijl Z. W. E. tevens gewaagde van een nieuw reglement voor het schoolwezen in deze volkplanting, onlangs bij de Commissie ontworpen en van nieuwe hoogst gewigtige bemoeijingen en werkzaamheden door het geëerbiedigd Gouvernement, haar opgedragen, het toevoorzigt, namelijk, over de verzorging en de opleiding der lands weeskinderen, en het verleenen van vergunning tot het ontvangen van onderwijs gratis, aan behoeftige kinderen op de Stads-school. Alvorens af te treden, noodigde Z. W. E. de kinderen uit, tot het aanheffen van den Tusschenzang, zijnde een statig, en op deze plegtigheid bijzonder toepasselijk, tweestemmig lied, uitmuntend voor Zang en Orchest gezet en keurig uitgevoerd. Daarna vond de uitreiking van Eereprijzen aan de meest verdienstelijke leerlingen op de zes erkende of wettig bestaande scholen, plaats, en werden de namen van anderen die daarop de meeste aanspraak hadden loffelijk vermeld, welke plegtige handeling, treffelijk werd afgewisseld door wel gestelde aanspraken tot dankbetuiging aan 's lands hooge overheid en aan de Commissie, door een der verdienstelijkste leerlingen van iedere school met gepaste vrijmoedigheid, voorgedragen. Dit afgeloopen zijnde beklom de voorzitter andermaal het spreekgestoelte en sprak de kinderen in hartelijke bewoordigen aan, hen opwekkende tot nederigheid en onderlinge liefde, tot orde, gezette vlijt en deugdsbetrachting, waarna hij hen uitnoodigde den slot-zang aan te heffen. Liefelijk klonk daarop een statig danklied, door twee kinderen aangeheven en treffelijk door het Orchest begeleid, door het ruime Kerkgebouw; hetzelve werd krachtig door het koor der gezamenlijke kinderen herhaald, en na dat het Orchest, den overgang in eenen anderen toon had daargesteld, gevolgd van een vrolijk tweestemmig lied, waar bij der Commissie en aan ouders en onderwijzers, kinderlijke hulde en dank werd toegebragt, voor de veelvuldige bewijzen van liefde en zorgen, die zij voor hun geluk en welzijn steeds blijven dragen. De Voorzitter uitte vervolgens nog een hartig woord van dankzegging aan den Heer Gouverneur Generaal, de Burgerlijke en Militaire Autoriteiten en Kerkenraden, de Eerwaarde Opzieners der Moravische Broeder-Gemeente en de Heeren liefhebbers der edele Toonkunst, zoo voor de eere der bijwoning en de daardoor betoonde belangstelling, als voor de bewezen uitnemende diensten; waarna het Orchest deze plegtigheid geheel besloot.

Indrukmakend en treffend is ook nu weder dit kinderfeest, voor mij en alle weldenkenden geweest. Hetzelve is wèl bestuurd en uitermate goed afgeloopen. Dank hebbe daarvoor, in de eerste plaats, de waardige School-commissie. Mogten hare onvermoeide pogingen tot bevordering eener zoo edele zaak, als is het toevoorzigt over de leiding en het onderwijs der jeugd op onze lagere scholen, met den zegenrijksten uitslag worden bekroond, en zij in het vertrouwen en in de medewerking der ouders en naaste betrekkingen, hare dank en belooning vinden. Dit vertrouwen en die medewerking, wenschen wij ook inzonderheid den onderwijzers toe, die in de getrouwe vervulling hunner moeitevolle en hoogstgewigtige taak, met onbezweken ijver, werkzaam zijn. Dank hebbe ook iedere beminnaar der edele toonkunst, en alle die lieve kinderen die door instrumentaal- en vocaal-muzijk, tot verhooging van den luister dezer plegtigheid zoo uitnemend hebben bijgedragen. GOD geve dat dit en volgende dergelijke kinderfeesten voor de jeugd, van gewenscht gevolg zijn mogen, en het opkomend geslacht, het tegenwoordige, in wetenschappelijke kennis, in godsvrucht, deugd en goede zeden, moge voorbij streven!

X.

WETENSCHAPPELIJKE BERIGT.

RUSLAND. — Er is te *Petersburg* een kunstwerk te zien geweest, welks pracht en zeldzaamheid zonder voorbeeld is. Het is een praalbed, op last van den Keizer vervaardigd en bestemd tot een geschenk voor den Schach van *Perzië*. Geheel van kristal, schittert het van zilveren sieraden, en wordt gedragen door stijlen van blaauw glas, terwijl van onderen eene soort van fontein is aangebragt, waaruit naar alle zijden welriekende wateren kunnen verspreid worden. Wanneer het vertrek verlicht is, is de uitwerking inderdaad betooverend, daar men een zamenstel meent te zien van millioenen diamanten.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.